

EDUCACIÓN PARA PERSOAS ADULTAS

ÁMBITO COMUNICATIVO: 1º E 2º ESA

Introdución

Na educación secundaria obrigatoria para persoas adultas o ámbito de comunicación toma como referente os aspectos básicos do currículo relativos ás materias de Lingua castelá e literatura, Lingua galega e literatura e Primeira lingua estranxeira. Desde este punto de partida, o ámbito de comunicación está orientado de forma fundamental ao desenvolvemento da competencia comunicativa das persoas adultas e, a través de enriquecemento desta, á mellora das súas capacidades intelectuais e afectivas coa finalidade de que lles permita a súa inserción activa e responsable na sociedade e o seu desenvolvemento persoal.

A presente programación, adaptándose ao disposto na Orde do 2 de outubro de 2024 (DOG do 25 de outubro) pola que se regula a educación básica para as persoas adultas e se establece o seu currículo na Comunidade Autónoma de Galicia, desenvolve os obxectivos, contidos, criterios de avaliación e relación coas competencias básicas do ámbito de Comunicación da Educación Secundaria de Adultos nos aspectos do currículo correspondentes na ESO ás materias de Lingua castelá e literatura e Lingua galega e literatura. O estudo das dúas linguas faladas en Galicia (e o das súas literaturas) realizarase dunha forma coordinada co obxectivo fundamental de conseguir unha competencia plena en ambas, favorecer unha actitude positiva cara a elas e aforrar esforzos no proceso de ensino-aprendizaxe. Non obstante, iso non significará, evidentemente, esquecer a existencia de aspectos específicos nas dúas linguas, aspectos que deberán ser postos de manifesto para que sexan interiorizados polos alumnos. Por outra banda, a integración das materias lingüísticas nun mesmo ámbito esixirá paralelamente, no plano metalingüístico, o uso dunha terminoloxía común, algo que redundará na simplificación do proceso de ensino-aprendizaxe.

No presente curso 2025/2026 o Departamento de lingua castelá e literatura ten asignada a docencia do Nivel I (Módulos 1 e 2) da ESA nos contidos correspondentes as linguas galega e castelá, polo que esta programación se limitará lóxicamente ao tratamento dos aspectos curriculares referentes a este nivel.

Relación do ámbito de Comunicación coas competencias básicas

De maneira evidente, o ámbito da comunicación diríxese de maneira central ao desenvolvemento da *competencia en comunicación lingüística*; unha competencia plurilingüe que se pretende que se manifeste tanto no nivel oral como no escrito e tanto desde o punto de vista "activo" (a produción de textos) como no "pasivo" (comprensión e interpretación dos mesmos).

Ao seren as linguas medios esenciais na transmisión do coñecemento e ferramentas para o establecemento e manifestación de relacións sociais, o ámbito contribúe tamén de forma moi importante ao desenvolvemento doutras competencias básicas.

Así, no que ten que ver coa *competencia social e cidadá*, o ámbito da comunicación, ao traballar con diferentes tipos de textos e de situacións comunicativas, facilita a aproximación crítica á realidade, así como o coñecemento e o exercicio dos valores democráticos e dos dereitos dos cidadáns, permitíndolles desta maneira a súa promoción e integración social. Igualmente a mellora das destrezas lingüísticas, orientadas ao uso da lingua en situacións sociais variadas, permite o desenvolvemento das prácticas sociais de convivencia (participación adecuada en conversas, respecto das normas de cortesía, etc.).

No tocante á *competencia no tratamento da información e competencia dixital*, caben dúas vías de aportacións por parte do noso ámbito. Por unha banda, os alumnos aprenderán a usar ferramentas electrónicas de busca de información (dicionarios, correctores ortográficos, enciclopedias, xornais dixitais, bibliotecas virtuais, etc.). Pero por outra parte, e tanto se son usadas como fontes de información as novas tecnoloxías ou os medios tradicionais, o traballo continuado cos textos e a súa análise ha redundar nunha maior competencia á hora de seleccionar, organizar, sintetizar e analizar criticamente a información atopada.

O contacto cos textos literarios (orais ou escritos), tanto os creados orixinalmente nas linguas obxecto de estudo, como os traducidos a estas, permitirá comprender, apreciar e valorar estes tipos de textos, paso previo ao disfrute dos mesmos, contribuíndo deste modo ao desenvolvemento da *competencia artística e cultural*.

Dado que a linguaxe participa de maneira central en todos os procesos humanos de organización, transmisión e interpretación de información, así como na estruturación do pensamento, a mellora na competencia lingüística favorece un maior control sobre os procesos de aprendizaxe contribuíndo deste modo ao enriquecemento da *competencia para aprender a aprender*.

Por último, a *autonomía*, como eixe central no proceso de aprendizaxe, e a *iniciativa persoal* promóvense desde o ámbito de comunicación, por exemplo, co contacto activo e continuo con distintos tipos de situacións comunicativas que esixen a acción do alumno (p.e. participación en distintos tipos de conversas ou creación de textos escritos con diversas finalidades), coa lectura de

obras literarias que estimulen e fomenten a creatividade, co uso progresivamente autónomo dos medios de comunicación social, co uso das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC) para obter, seleccionar e valorar a información, coa actitude crítica ante a información e as mensaxes publicitarias, ou co fomento da autoestima lingüística a partir dunha reflexión sobre a situación social das dúas linguas faladas en Galicia.

Obxectivos xerais

1. Recoñecer e apreciar a diversidade lingüística do mundo a partir das tres linguas do ámbito, a través da identificación das linguas da contorna e as súas semellanzas e diferenzas coa lingua estranxeira e a realidade plurilingüe e multicultural de España para favorecer a reflexión interlingüística, para identificar e rexeitar estereotipos e prexuizos lingüísticos e para valorar a devandita diversidade como fonte de riqueza cultural.
2. Comprender e interpretar textos orais, escritos e multimodais, identificando o sentido global e a información relevante, explícita e implícita para construír coñecemento e satisfacer diversas necesidades e intereses comunicativos.
3. Producir textos orais, escritos e multimodais con corrección gramatical e ortográfica, coherencia, claridade e rexistro adecuados, seriando correctamente os contidos para expresar ideas, sentimentos e conceptos e para dar resposta a demandas comunicativas concretas.
4. Buscar, seleccionar e contrastar información procedente de dúas ou máis fontes de forma planificada e co debido acompañamento, avaliando a súa fiabilidade e recoñecendo algúns riscos de manipulación e desinformación para transformala en coñecemento e para comunicala de maneira creativa, adoptando un punto de vista persoal e respectuoso coa propiedade intelectual.
5. Desenvolver habilidades de lectura autónoma e acompañada, analizando e seleccionando obras literarias segundo os gustos e intereses persoais e identificando os xéneros e convencións para recoñecer a literatura como manifestación artística e fonte de pracer e coñecemento.
6. Recoñecer e usar os repertorios lingüísticos persoais entre distintas linguas e reflexionar sobre a linguaxe a partir de procesos de produción e comprensión de textos en contextos significativos, utilizando a terminoloxía elemental adecuada para o desenvolvemento da conciencia lingüística, a mellorara das destrezas de produción e comprensión nas linguas cooficiais e a resposta a necesidades comunicativas básicas na lingua estranxeira.
7. Pór as propias prácticas comunicativas ao servizo da convivencia democrática, utilizando unha linguaxe non discriminatoria e rexeitando os abusos de poder a través da palabra para favorecer un uso non só eficaz senón tamén ético da linguaxe.

8. Comprender, en lingua estranxeira, o sentido xeral e información específica que se poida predicir de textos moi breves e sinxelos, expresados de forma clara e na lingua estándar, facendo uso de diversas estratexias e recorrendo, cando sexa necesario, ao uso de distintos tipos de apoio para desenvolver un repertorio lingüístico básico e responder a necesidades comunicativas cotiáns.
9. Producir, en lingua estranxeira, textos moi sinxelos e breves de maneira comprensible e estruturada, mediante o emprego de estratexias como a planificación ou a compensación e recorrendo, cando sexa necesario, ao uso de distintos tipos de apoio para expresar mensaxes breves relacionadas con necesidades básicas inmediatas e responder a propósitos comunicativos cotiáns.
10. Interactuar en lingua estranxeira con outras persoas, usando expresións básicas, recorrendo a estratexias de cooperación e empregando recursos analóxicos e dixitais para responder a necesidades inmediatas do seu interese en intercambios comunicativos respectuosos coas normas de cortesía.
11. Iniciarse na mediación en situacións predicibles entre distintas linguas, usando estratexias e coñecementos co fin de facilitar a comunicación para procesar e transmitir información básica e moi sinxela.

Metodoloxía e materiais

a) Aspectos metodolóxicos

Partirase dunha concepción práctica da competencia comunicativa, entendida como a capacidade de uso do idioma, incluíndo por tanto subcompetencias lingüísticas, sociolingüísticas e pragmáticas. Nas actividades propostas o alumnado terá que enfrontarse, en consecuencia, a tarefas que implicarán sempre o uso coherente e adecuado das linguas, tanto na dimensión oral como na escrita, e tanto desde unha perspectiva creativa (produción de textos) como interpretativa (comprensión de textos), en diversos tipos de situacións comunicativas. A aula será concibida como o espazo onde se dean situacións comunicativas reais ou simuladas, pero en calquera caso enriquecedoras e, na medida do posible estimulantes, en que o alumnado participe. O profesor será o presentador, impulsor e avaliador das actividades comunicativas. A súa función será a de orientar, animar, prestar a súa experiencia e aconsellar, pero serán os alumnos os que deberán asumir a responsabilidade da súa aprendizaxe, colaborando cos demais alumnos do grupo e co profesor para conseguir os obxectivos propostos e desenvolver a súa capacidade de aprendizaxe autónoma. O alumno converterase en protagonista da súa aprendizaxe e terá un papel activo na aula valorando

as propias necesidades e dificultades, solicitando axuda e avaliando reflexivamente os seus progresos. Dese xeito, fomentárase tamén a autonomía do alumnado. En coherencia co exposto, daráselle un maior peso na avaliación ao uso coherente, correcto e adecuado das linguas ca ao coñecemento dos seus elementos e mecanismos formais, se ben se pretende tamén que o alumnado adquira certa competencia metalingüística en relación ás linguas galega e castelá.

As actividades didácticas terán como núcleo de acción a creación, a interpretación e a transformación de textos de tipo variado, literarios e non literarios, cotiás e académicos, orais e escritos. A revisión de aspectos metalingüísticos (conceptos gramaticais, normas ortográficas, etc.) partirá sempre de exemplificacións significativas e se dirixirá á súa rendibilización práctica priorizando así os aspectos procedementais (saber facer, saber recoñecer) sobre os conceptuais (saber definir). Con carácter xeral reduciranse as explicacións "teóricas" sendo substituídas por inferencias de conceptos guiadas a partir da análise dos fenómenos ilustrados nos textos.

Prestarase unha especial atención, xa desde o comezo do curso, á diversidade do alumnado, preparando sempre que sexa necesario material adicional de reforzo e/ou ampliación segundo a situación do alumno en canto a nivel de coñecementos previos, capacidade e interese.

Concederáselle un papel central aos contidos actitudinais coa fin de propiciar actitudes positivas cara ás dúas linguas faladas en Galicia e ás súas variantes, desenvolvendo no alumnado o respecto pola riqueza lingüística da nosa comunidade e polos falantes das dúas linguas.

Nas sesións de clase utilizaranse alternativamente o galego e o castelán segundo as actividades desenvolvidas. Tratarase de que ao cabo da semana o tempo dedicado a cada unha das linguas sexa similar. Cando se traten aspectos relacionados especificamente cunha das dúas linguas (aspectos de reflexión gramatical ou de literatura desa lingua) utilizarase a lingua correspondente. Nos demais casos (actividades de desenvolvemento da competencia comunicativa, análise de obras literarias doutras literaturas, uso das TIC, etc.) utilizarase unha das dúas linguas respectando o principio de alternancia equilibrada antes citado.

Nas actividades, consonte cos obxectivos propostos, utilizaranse distintos tipos de materiais, tradicionais e dixitais, orais e escritos, impresos e audiovisuais, pertencentes tamén a diversos ámbitos (vida cotiá, ámbito académico, medios de comunicación...), sempre coa fin de facer a aprendizaxe relevante, útil, significativa e directamente conectada coa experiencia e as necesidades do alumnado adulto. Habitualmente o profesor repartirá aos alumnos fotocopias con textos e actividades para realizar sobre os mesmos. Boa parte destes materiais se corresponden coas unidades didácticas para a educación secundaria de adultos presencial elaboradas pola Dirección Xeral de Educación, Formación profesional e Innovación educativa da Xunta de Galicia que se poden atopar nas páxinas electrónicas da devandita Dirección Xeral. Ademais,

empregaranse fotocopias de calquera outro material que sirva para complementar ou reforzar a adquisición dos contidos, nalgúns casos procedentes de libros de textos dos primeiros cursos da ESO, noutros casos de elaboración propia, etc.

b) Recursos e materiais curriculares

- Unidades didácticas para a educación de adultos (educación secundaria), da Xunta de Galicia, Consellería de Cultura, educación e Ordenación Universitaria.
- Obras de consulta (diccionarios, enciclopedias...) en soporte tradicional ou dixital.
- Lecturas cuatrimestrais.
- Materiais informáticos e dixitais: procesador de textos, páxinas web, actividades en liña...
- Lecturas complementarias; actividades de reforzo e/ou de ampliación; material para o desenvolvemento das competencias; fichas de autoavaliación e Adaptación curricular, de ser precisa.
- Aula virtual.

Avaliación e cualificación

Co fin de garantir que o rendemento académico sexa valorado conforme criterios de transparencia, na primeira quincena de cada cuatrimestre o profesorado informará ao alumnado sobre os seus aspectos máis relevantes: os obxectivos, os contidos e os criterios metodolóxicos, así como os criterios de avaliación. Ademais da información transmitida oralmente, o profesor proporcionará ao alumnado unha folla co resume dos contidos de cada módulo e os criterios de cualificación.

No inicio do módulo levarase a cabo unha avaliación inicial do alumnado coa fin de constatar o seu nivel de coñecementos previos, a diversidade interna do grupo e a necesidade de adaptar os contidos propostos ou a metodoloxía empregada de acordo coas posibles carencias e a heteroxeneidade competencial observada, algo que será unha constante ao longo do curso. Igualmente, a avaliación inicial pretende conseguir a activación por parte dos alumnos dos seus coñecementos previos.

Procedementos e instrumentos de avaliación

Realizaranse en cada módulo como mínimo dúas probas escritas, unha á finalización de cada un dos bloques en que os módulos se dividen. As probas escritas serán anunciadas cunha antelación mínima dunha semana.

En cada módulo serán propostas dúas obras de lectura (unha en galego e outra en castelán). A avaliación destas lecturas poderá realizarse por medio dun traballo escrito ou a través dun exame específico. Unha delas será traballada na clase e a outra na casa.

Observarase o traballo diario dos alumnos, tanto o realizado na aula como o que se mande facer na casa (deberes). A este respecto, proporanse algunhas actividades tanto de análise como de creación (comentarios guiados ou resumos de textos sinxelos, exposicións breves sobre temas de actualidade, actividades sobre os contidos gramaticais, análise de textos xornalísticos, creación de distintas tipoloxías textuais...) para seren recollidas polo profesor, que as cualificará.

O alumnado deberá ter ao día e a disposición do profesor os materiais de traballo (cadernos, fichas, etc.). Estes poderán ser requiridos para seren avaliados en calquera momento que o profesor o decida.

Criterios de avaliación

Aparecen especificados máis adiante nesta programación, para cada un dos bloques dos módulos I e II.

Criterios de cualificación e promoción

Cualificación do módulo

A cualificación do alumnado tomará en consideración:

- A cualificación da **proba escrita** (ou a media aritmética das cualificacións se se fai máis dunha proba escrita). Esta cualificación computará como o **70%** da nota final do bloque.
- O traballo diario do alumno na aula: **actividades desenvolvidas na aula**, actividades propostas para resolver e/ou pequenos traballos monográficos para entregar ao profesor, etc. (**10%** da nota final).
- A cualificación da proba (traballo ou exame específico) da **lectura cuadrimestral** adscrita ao bloque (**20%** nota).
- A actitude e o comportamento na aula: atención, interese, participación, etc. As conclusións extraídas trala análise dos mesmos permitirán ao profesor axustar a puntuación final, redondear a nota, sumando, ou non (segundo o caso), as décimas necesarias ata o número enteiro máis próximo á cualificación obtida polo alumno.
- Ademais, e co obxecto de impulsar e potenciar o hábito lector como elemento integrador dos obxectivos propostos nesta programación, ofrecerase ó alumnado un programa de lecturas voluntarias ó cal se poderá acoller para sumar puntos extras de cara á avaliación (ata 1,5 puntos en cada módulo). As lecturas seleccionadas para dito programa serán escollidas, esencialmente de entre os fondos con que conta a biblioteca do centro.

Penalizaciones:

- Prestarase unha especial atención á adecuación, coherencia, corrección e boa presentación dos textos escritos e orais elaborados polos alumnos. Os defectos nestes aspectos suporán unha redución da nota do correspondente traballo ou proba escrita. Por cada falta de **ortografía** (incluíndo a acentuación) poderase descontar 0,1 puntos, ata un máximo de dous puntos (cando os erros sexas xeneralizados e constantes) en cada traballo ou proba.
- Aquelas actividades nas que se detecte a reprodución total ou parcial de calquera tipo de fonte ou das respostas doutro alumno serán cualificadas cun cero. Do mesmo xeito, calquera tipo de actividades fraudulenta nun exame suporá o suspenso automático da proba cun cero.

Para superar o módulo será preciso obter unha cualificación positiva nos dous bloques de que consta.

Recuperacións

Realizaranse unha proba escrita de recuperación por módulo ao final do mesmo no que cada alumno deberá recuperar cada un dos bloques que teña suspensos. As probas de recuperación terán por obxecto comprobar se o alumnado adquiriu os contidos mínimos esixibles.

Probas extraordinarias

O alumnado que non supere a avaliación final do módulo 1 (primeiro cuatrimestre) poderá realizar no mes de maio, nas datas que a Xefatura de Estudos determine, unha proba escrita de avaliación extraordinaria. Igualmente, o alumnado que non supere a avaliación final ordinaria do módulo 2 (segundo cuatrimestre) poderá realizar unha proba escrita de avaliación extraordinaria. Estas probas extraordinarias irán sempre referidas aos contidos mínimos esixibles para cada módulo.

Perda do dereito de avaliación continua

A falta de asistencia reiterada as actividades de formación é motivo de perda do dereito de asistencia a clase e de avaliación continua nos seguintes casos:

- Nun ámbito, cando o número de faltas de asistencia sen xustificar supere o 10% do cómputo total de horas establecido para ese ámbito no cuatrimestre.
- En todos os ámbitos, cando o número de faltas sen xustificar supere o 10% do horario total establecido nese cuatrimestre para todos os ámbitos nos que estea matriculado.

Ao alumnado que perda o dereito á avaliación continua informaráselle da posibilidade de trasladar a matrícula para cursar a educación secundaria a distancia.

A **nota final** de cada un dos módulos en coordinación co departamento de inglés, resultará do **70%** obtido na parte de Lingua castelá e de Lingua galega (35% para cada materia) e do **30%** obtido na parte de Lingua inglesa (para os criterios de cualificación e promoción da mesma remítese á súa programación).

Obxectivos, contidos e criterios de avaliación nos diferentes módulos

Preséntanse de seguido os obxectivos, contidos e criterios de avaliación específicos correspondentes a cada un dos módulos do Nivel I da ESA. Cada un dos módulos aparece dividido, á súa vez, en dous bloques. Dado que cada módulo se desenvolve ao longo dun cuadrimestre, cada un dos bloques será desenvolvido aproximadamente durante dous meses.

Polo que respecta aos obxectivos, identificamos para cada bloque unha serie de obxectivos *centrais*, entendendo por tales os obxectivos fundamentais no bloque en cuestión, ata certo punto (aínda que non sempre) específicos do mesmo, e que en calquera caso se suman ao conxunto de obxectivos xerais enunciados no inicio desta programación, que son tamén obxectivos de cada un dos bloques e que, en consecuencia, consideramos innecesario volver a citar.

Ademais dos contidos sinalados, para cada módulo será fixada dúas obras de lectura obrigatoria, cuxa lectura e comprensión por parte dos alumnos será tida en conta á hora de avaliar o módulo. Os títulos concretos serán fixados unha vez iniciado o módulo tendo en conta, ademais do seu interese e valor intrínseco, as capacidades e intereses dos alumnos.

MÓDULO 1:

Bloque 1: Somos iguais, somos diferentes. A lingua como vehículo de comunicación e expresión das diferenzas.

Obxectivos centrais

- Recoñecer o poder comunicativo das linguas e os seus distintos usos.
- Reflexionar sobre a realidade sociolingüística galega e entender as consecuencias lingüísticas e sociais do contacto entre galego e castelán en Galicia.
- Valorar o patrimonio lingüístico de Galicia
- Recoñecer e rexeitar todo tipo de prexuizos lingüísticos.

Contidos

1. As linguas e os seus falantes

- Coñecemento xeral da diversidade lingüística no mundo e en España, valorando positivamente o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade.

- Observación da situación sociolingüística e observación dos usos e actitudes no contorno máis próximo (bilingüismo, diglosia, conflito lingüístico, interferencia) con especial referencia aos prexuízos lingüísticos.
- Recoñecemento e valoración das linguas como instrumento de comunicación na aula e con persoas doutras culturas.
- Coñecemento da nosa lexislación esencial en materia lingüística.
- Recoñecemento dos trazos específicos dos topónimos e os antropónimos.
- Emprego dos diferentes rexistros lingüísticos e coñecemento dos seus usos sociais.
- A diversidade etnocultural e lingüística como riqueza e ferramenta de reflexión interlingüística para achegarse á súa contorna.
- Recoñecemento nas expresións verbais e non verbais da igualdade entre homes e mulleres.
- Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas, tendo unha perspectiva de xénero

2. Comunicación oral: falar, escoitar e conversar

- Comprensión de textos orais dos medios de comunicación, de situacións da vida cotiá e do ámbito académico.
- Articulación clara, pronuncia adecuada e uso correcto das regras gramaticais na produción de textos orais curtos nas linguas do ámbito.
- Uso consciente dos elementos paraverbais e non verbais na intervención oral planificada.
- Valoración das linguas como instrumentos para comunicarse e achegarse a persoas doutras culturas.
- Participación activa en diálogos, debates e traballos de grupo cooperando e respectando o resto dos seus compoñentes.
- Esfuerzo e interese no uso da lingua oral.

3. Comunicación escrita. Ler e escribir

- Utilización de estratexias para discriminar as ideas importantes das secundarias e atopar informacións específicas.
- Comprensión de textos propios do ámbito académico (expositivos e explicativos), da vida cotiá (instrucións e normas) e da información dos medios de comunicación (seccións, xéneros).
- Lectura de microrrelatos doutras culturas.

- Uso de estratexias para a planificación da escritura de textos sobre temas de interese persoal: buscar e desenvolver ideas, organizalas, facer unha primeira redacción, corrixir, reelaborar o texto e preparar a redacción definitiva tanto en papel como en soporte dixital.
- Interese por coidar a presentación dos textos escritos en soporte papel e dixital con respecto ás normas gramaticais, ortográficas e tipográficas.
- Utilización progresivamente autónoma da biblioteca do centro e de bibliotecas virtuais.
- Comunicación persoal mediante correspondencia postal ou utilizando medios informáticos (chats, correo electrónico, etc.) nas linguas do ámbito.
- Reflexión crítica con respecto á información dispoñible ante mensaxes que supoñan calquera tipo de discriminación.

4. Alfabetización mediática e informacional

- Estratexias básicas na procura guiada da localización, selección e contraste de información recollida de distintas fontes, citándoas e recreándoas mediante a adaptación creativa de modelos dados.
- Identificación e valoración crítica das mensaxes e da información recollidas e transmitidas de distintas fontes e de distintos tipos de texto.
- Comunicación creativa do coñecemento, con respecto pola propiedade intelectual.
- Utilización da biblioteca e dos recursos dixitais da aula, do centro ou da contorna como fonte de información, aprendizaxe e lecer.

5. A educación literaria

- Introducción aos grandes xéneros literarios a través de lecturas axeitadas.
- Lectura de relatos breves e de fragmentos de obras, pertencentes a culturas diferentes, recoñecendo os elementos do relato literario e a súa funcionalidade.
- Identificación en textos literarios de estereotipos sociais, de xénero, raza, etc.
- Desenvolvemento da autonomía lectora e do aprecio pola literatura como fonte de pracer, de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas.

6. Reflexión sobre a lingua

- Elementos e funcións da comunicación en situacións formais e informais.
- Uso reflexivo da puntuación e das normas ortográficas en relación coa cohesión sintáctica.
- Coñecemento das normas básicas da ortografía da palabra, da oración e do texto.
- Observación de diferenzas relevantes, contextuais e formais, entre comunicación oral e escrita e entre os usos coloquiais e formais.

- Identificación e uso das formas lingüísticas da deíxe persoal (pronomes persoais, posesivos e terminacións verbais) en textos orais e escritos como cartas e normas de uso, etc.
- Utilización de estratexias para inducir as regras de concordancia e as funcións sintácticas de suxeito e predicado.

Criterios de avaliación

1. Comprender a idea xeral e a intención comunicativa en textos sinxelos (tanto orais como escritos) nos ámbitos persoal, social e académico. Realizar tarefas guiadas de aprendizaxe seguindo instrucións recibidas.

Este criterio permite avaliar se o alumnado adulto é capaz de comprender e de reproducir, oralmente e por escrito, os feitos fundamentais de mensaxes oídas ou lidas en diversos contextos da vida cotiá (radio, prensa, televisión, mensaxes electrónicas recoñecendo as ideas principais e as secundarias, apoiándose, nos textos escritos, nos seus aspectos tipográficos (tipos de letras, títulos, parágrafos) ou en mecanismos como ao subliñado, esquemas, etc. Tamén permitirá comprobar se é capaz de seguir instrucións para realizar tarefas ou exposicións ordenadas de carácter académico.

2. Realizar narracións, resumos e exposicións de experiencias vividas con claridade, coa estrutura e co rexistro axeitados, tanto de forma oral como por escrito, en soporte papel ou dixital e apoiándose nos medios audiovisuais e nas TIC. Neste caso, prestarase especial atención á planificación, á revisión e ao respecto ás normas gramaticais e ortográficas.

Con este criterio preténdese comprobar que o alumnado adulto é capaz de narrar e redactar feitos e vivencias próximos á súa experiencia persoal (sentimentos, anécdotas...), académica (traballos, resumos...) e social (cartas, normas, noticias...) de maneira secuenciada, con claridade, coherencia e corrección gramatical e ortográfica. Valorarase especialmente se teñen en conta o contexto, os receptores das súas mensaxes e o uso dos medios audiovisuais e das TIC nas súas producións.

3. Utilizar os coñecementos sobre a lingua e as normas de uso lingüístico para mellorar a comprensión de textos orais e escritos e para compoñer e revisar os textos propios deste bloque, tanto en soporte papel como dixital.

Con este criterio trátase de comprobar como o alumnado adulto usa a reflexión sobre a lingua e as normas de uso para mellorar a súa comprensión, composición e revisión de textos. Atenderase especialmente aos mecanismos de conexión (pronomes persoais, posesivos e terminacións verbais), aos da adecuación e da gramaticalidade. En canto ás normas ortográficas,

atenderase ás regras xerais de acentuación, ortografía do vocabulario máis usual, usos elementais da coma, do punto e signos do diálogo.

4. Recoñecer a riqueza multicultural e a diversidade lingüística da sociedade actual, especialmente en España e en Galicia, respectalas e valoralas positivamente.

Con este criterio preténdese avaliar o interese despertado no alumnado adulto polo aprecio de hábitos culturais distintos dos seus, o fomento de actitudes de respecto cara aos valores e manifestacións culturais de todo tipo e o recoñecemento da diversidade lingüística como riqueza e reflexo do dereito dos pobos e dos individuos á súa identidade.

5. Recoñecer en textos orais e escritos diferentes clases de representacións ou expresións que impliquen algunha forma de discriminación lingüística, social, sexual, racial, etc. Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios e identificar os abusos de poder a través da palabra a partir da reflexión grupal acompañada e a experiencia persoal do alumnado adulto sobre os aspectos básicos, verbais e non verbais, da comunicación, tendo en conta unha valoración social equilibrada das dúas linguas oficiais.

Este criterio pretende comprobar se o alumnado adulto é capaz de localizar os usos discriminatorios da lingua presentes en mensaxes orais, escritas e icónico-verbais; que reflexione sobre a práctica persoal e social dalgunha forma de discriminación tanto consciente como inconsciente.

6. Ler fragmentos e obras literarias e usar os coñecementos adquiridos na aula sobre literatura para unha mellor comprensión delas. Expoñer unha opinión persoal sobre a lectura realizada e recoñecer os trazos xerais do xénero a que pertencen.

Este criterio pretende avaliar o uso dos coñecementos adquiridos para unha mellora da competencia lectora no ámbito literario a través da lectura persoal de fragmentos e obras axeitadas ás inquiredanzas e intereses do alumnado adulto. Considerarase a elaboración dunha opinión apropiada atendendo á potencialidade dos trazos temáticos e formais para ampliar o coñecemento do mundo que cadaquén posúe.

7. Identificar e analizar en textos dados os elementos e fenómenos lingüísticos presentados no bloque.

8. Utilizar a biblioteca de aula, do centro ou da contorna para localizar lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas do seu funcionamento.

Bloque 2: Ten un correo electrónico. As TIC como medio para buscar, expresar e intercambiar información.

Obxectivos centrais

- Saber atopar, seleccionar, elaborar, valorar, presentar e compartir información mediante o uso das TIC.

Contidos

1. As linguas e os seus falantes

- Identificación de prexuizos e estereotipos lingüísticos.

2. Comunicación oral: falar, escoitar e conversar.

- Coherencia entre comunicación verbal e non verbal na produción dos discursos e presentacións orais.
- Exposición planificada, coa axuda das TIC, de informacións de actualidade e de experiencias e producións propias.
- Comprensión e exposicións de instrucións, ordes e informacións diversas.
- Valoración positiva das intervencións orais propias e alleas nas linguas do ámbito.
- Utilización de estratexias encamiñadas á realización de tarefas individuais ou en grupo coa utilización das tecnoloxías da información e da comunicación (uso de correos electrónicos, textos de instrución...)

3. Comunicación escrita. Ler e escribir.

- Uso de estratexias na lectura para conseguir na lectura a adecuación ao contexto da entoación, o ritmo, as pausas, a énfase, a vocalización e as matizacións de voz e o volume.
- Comprensión de textos dos medios de comunicación, especialmente noticias e crónicas atendendo á estrutura do xornal dixital e aos elementos paratextuais.
- Comprensión, composición e intercambio de textos de instrucións da vida cotiá (prospectos, receitas...), dos medios de comunicación (bandos, edictos...) e do ámbito académico (regulamentos...) empregando as TIC.
- Consulta de páxinas dixitais para obter, expresar e intercambiar informacións, tanto en papel como virtualmente, sobre contidos do módulo.
- Redacción de textos utilizando procesadores de textos: correos electrónicos, intervencións en foros, traballos de carácter académico.
- Comprensión de textos da vida académica atendendo especialmente aos expositivos e de instrución, a consulta de dicionarios e outras fontes de información como webs educativas.

4. Alfabetización mediática e informacional

- Interese ante as TIC e actitude crítica ante o seu uso.

- Coñecemento da situación das linguas minorizadas e das internacionais, con manexo e interpretación de mapas, táboas, textos e información procedentes dos medios e das tecnoloxías da comunicación.
- Afianzamento da identidade lectora a partir de lecturas de textos procedentes de diversas fontes de información.
- Colaboración en comunidades lectoras de ámbito escolar a través de experiencias lectoras compartidas.
- Valoración do enriquecemento persoal que supón a relación física ou virtual con outras persoas.

5. A educación literaria

- Desenvolvemento da autonomía lectora e do aprecio pola literatura como fonte de pracer e de coñecemento do mundo.
- Composición de textos en soporte papel e dixital utilizando algunhas das aprendizaxes adquiridas nas lecturas dirixidas.
- Audición e visualización de obras e fragmentos literarios (narracións breves e cancións) en soportes dixitais ou audiovisuais.
- Aproveitamento guiado dos fondos e recursos da biblioteca do centro e de bibliotecas virtuais.
- Consulta de páxinas dixitais sobre talleres literarios e participación neles.

6. Reflexión sobre a lingua

- Iniciación e uso de dicionarios e de correctores ortográficos dos procesadores de textos.
- Distinción entre palabras flexivas e non flexivas, e recoñecemento das distintas categorías gramaticais e dos mecanismos de formación de palabras (composición e derivación).
- Recoñecemento e uso reflexivo dalgúns conectores textuais e dalgúns mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais (pronomes persoais, posesivos e demostrativos) como léxicos (repeticións, sinónimos e elipses).
- Participación en actividades de avaliación compartida, na avaliación da propia aprendizaxe e uso de estratexias de autocorrección.
- Aplicación de estratexias básicas para inferir, recordar, almacenar e ampliar o vocabulario activo.

Criterios de avaliación

1. Identificar o tema, as ideas principais e secundarias de diferentes textos, tanto orais como escritos, en soporte papel ou dixital, nos ámbitos persoal, social e académico vinculados á realidade do alumnado adulto. Realizar tarefas de aprendizaxe seguindo instrucións con progresiva autonomía.

Con este criterio preténdese comprobar se o alumnado adulto é capaz de obter, seleccionar e relacionar mensaxes propias da vida cotiá e do ámbito académico: noticias, crónicas, reportaxes en soporte papel ou dixital; cartas persoais, manuais de instrución, textos expositivos, webs educativas, enciclopedias e dicionarios dixitais.... Tamén se é capaz de facer esquemas ou resumos co contido máis significativo e se segue as normas e instrucións recibidas para a realización de tarefas de aprendizaxe.

2. Realizar exposicións orais sinxelas sobre temas de actualidade e próximos á experiencia do alumnado adulto, coa axuda dos medios audiovisuais e das TIC.

Con este criterio preténdese observar se o alumnado adulto é capaz de presentar de forma ordenada e clara informacións sobre temas de actualidade e do seu interese, seleccionando o mais importante. Valorarase o uso nas súas exposicións dos apoios que proporcionan as TIC e os medios audiovisuais.

3. Producir textos, en soporte papel ou dixital, sobre temas de actualidade e próximos ao contorno do alumnado, coa axuda dos medios audiovisuais e das TIC como elementos de autoaprendizaxe. Valorarase o manexo das TIC, a presentación en soporte papel ou dixital, o respecto ás normas ortográficas e tipográficas, e a aplicación da planificación e revisión dos textos.

Con este criterio preténdese avaliar a capacidade de producir textos do ámbito persoal (experiencias persoais, rutas de viaxes, cartas, receitas...) e académico (receitas, instrucións, resumos, explicacións e exposicións académicas sinxelas...) usando o rexistro adecuado e unha organización clara do contido. Valorarase o manexo das TIC, a presentación en soporte papel ou dixital, o respecto ás normas ortográficas e tipográficas, e a aplicación da planificación e revisión dos textos.

4. Utilizar os coñecementos sobre a lingua e as normas de uso lingüístico para mellorar a comprensión de textos orais e escritos e para compoñer e revisar os textos propios deste bloque, tanto en soporte papel como dixital.

Con este criterio trátase de comprobar como o alumnado adulto usa a reflexión sobre a lingua e as normas de uso para mellorar a súa comprensión, composición e revisión de textos. Atenderase especialmente aos mecanismos de conexión, ás referencias internas de tipo gramatical (pronomes persoais, posesivos e demostrativos) e aos mecanismos de formación das

palabras (derivación, composición...). En canto ás normas ortográficas, incidirase no uso dos dicionarios e correctores ortográficos dos procesadores de texto.

5. Recoñecer e comprender a diversidade lingüística do mundo actual a través de informacións obtidas nos medios de comunicación e nas TIC. Con este criterio preténdese avaliar se o alumnado, a través do manexo de mapas, táboas, textos e informacións procedentes das TIC e dos medios de comunicación, reconece e comprende a diversidade lingüística do mundo actual, con especial referencia ás linguas minorizadas e ás internacionais.

6. Ler, escoitar ou ver con regularidade fragmentos, obras literarias ou adaptacións delas. Usar os coñecementos adquiridos na aula sobre literatura para unha mellor comprensión e desenvolvemento do criterio lector propio que permita ao alumnado adulto seleccionar, tanto en soporte papel como dixital, fragmentos literarios (narracións breves, cancións) e películas, para ser lidos, escoitados ou visionados. Expoñer a opinión persoal sobre eles e recoñecer os trazos xerais do xénero a que pertencen.

Este criterio pretende avaliar o uso dos coñecementos adquiridos non só para unha mellora da competencia lectora no ámbito literario senón tamén para o uso das TIC como fonte para ampliar as súas posibilidades de aprendizaxe e autoaprendizaxe (webs educativas, bibliotecas virtuais...) a través da busca, selección, lectura, audición e visualización de fragmentos e obras axeitadas ás inquedanzas e intereses do alumnado adulto. Valorarase a elaboración dunha opinión apropiada atendendo á potencialidade dos trazos temáticos e formais das obras para ampliar o coñecemento do mundo que cadaquén posúe.

7. Identificar e analizar en textos dados os elementos e fenómenos lingüísticos presentados no bloque.

MÓDULO 2:

Bloque 1: A carón do lume. A literatura tradicional e as novas achegas da cultura de masas.

Obxectivos centrais

- Adquirir o gusto pola comunicación oral, o respecto polas normas de interacción no grupo, o aprecio pola literatura tradicional e polas as novas tradicións urbanas e da canción popular da sociedade de masas, reinterpretadas permanentemente a través dos medios de comunicación e das TIC.
- Saber recompilar, elaborar e compartir narracións, poemas, dramatizacións e informacións do campo da literatura popular tradicional e actual.

Contidos

1. As linguas e os seus falantes

- Utilización da prensa e da televisión como fonte de información, lecer e coñecemento da cultura propia e doutras.

2. Comunicación oral: falar, escoitar e conversar

- Valoración positiva das intervencións orais propias e alleas en galego e castelán.
- Audición e narración de contos populares de diversas culturas recollidos no contorno do alumnado ou buscados na internet.
- Audición de cancións populares actuais e doutros produtos da cultura da sociedade de masas.
- Uso de estratexias para a exposición planificada, clara e ordenada sobre temas de actualidade, contrastando os diferentes puntos de vista e opinións neles expresados e axudándose dos medios audiovisuais e das TIC.
- Esfuerzo e interese no uso da lingua oral.

3. Comunicación escrita. Ler e escribir

- Comprensión de textos narrativos e argumentativos, textos propios da vida cotiá (disposicións legais e folletos) dos medios de comunicación (editoriais ou columnas) e textos do ámbito académico, en distintos soportes.
- Composición de textos narrativos, argumentativos e da vida cotiá (diarios, blogs, informes sobre tarefas e aprendizaxes...), presentados en distintos soportes.
- Manter comunicación persoal mediante correspondencia postal ou utilizando medios informáticos (chats, correo electrónico, etc) en calquera das linguas do ámbito de comunicación.
- Uso de estratexias para a planificación da escritura de textos: buscar e desenvolver ideas, organizalas, facer unha primeira redacción, corrixir (ortografía, puntuación, coherencia, léxico...) reelaboración do texto e preparación da redacción definitiva, tanto en papel como en soporte dixital.
- Escritura de textos narrativos e argumentativos atendendo ás características deste tipo de textos.

4. Alfabetización mediática e informacional

- Recoñecemento e aprecio das tecnoloxías que están ao servizo da comunicación así como da función social e cultural que cumpren.
- Recoñecemento dos distintos xéneros informativos e de opinión na prensa escrita, en soporte papel ou dixital, e nos medios audiovisuais: noticia, reportaxe, crónica, editorial, artigo, entrevista etc.

5. A educación literaria

- Narración oral de relatos oídos no contorno ou de relatos de tradición oral localizados en repertorios escritos ou mediante as TIC.
- Audición, contextualización e análise de cancións populares actuais (de grupos, cantautores, etc.) e doutros produtos da cultura popular da sociedade de masas, en todas as linguas do ámbito.
- Lectura de relatos comparando e contrastando os temas e os elementos da historia, formas de inicio, desenvolvemento, desenlaces.
- Diferenciación dos principios subxéneros literarios.
- Identificación da estrutura dun texto literario (partes e relacións entre elas, conectores que as articulan...).

6. Reflexión sobre a lingua

- Recoñecemento e uso reflexivo dalgúns conectores textuais, como os de orde, os explicativos e os de contraste, e dalgúns mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais (substitucións pronominais) como léxicos, especialmente as elipses e o uso de hiperónimos de significado concreto.
- Identificación e uso das formas de deíxe persoal, temporal e espacial en textos orais e escritos.
- Revisión das normas básicas da ortografía da palabra, da oración e do texto.
- Identificación dos elementos morfolóxicos básicos destas clases de palabras: substantivo, verbo, adxectivo, adverbio e preposición.

Criterios de avaliación

1. Identificar a idea xeral, a intención comunicativa, o tema e as ideas principais e secundarias en textos sinxelos (tanto orais como escritos) dos ámbitos social e académico. Seguir instrucións para realizar tarefas guiadas de aprendizaxe.

Este criterio permite avaliar se o alumnado adulto é capaz de comprender e de reproducir, oralmente e por escrito, os feitos fundamentais de mensaxes oídas (narracións, poesías de tradición popular, cancións actuais...) ou lidas en diversos contextos da vida cotiá (radio, prensa, televisión, mensaxes electrónicas...) recoñecendo as ideas principais e as secundarias, apoiándose, nos textos escritos, nos seus aspectos tipográficos (tipo de letra, títulos, parágrafos...) ou en mecanismos como o subliñado, esquemas, etc. Tamén permitirá comprobar se é capaz de seguir instrucións para realizar tarefas (recompilación de material literario tradicional...) ou exposicións ordenadas de carácter académico.

2. Realizar exposicións orais sinxelas sobre temas de actualidade e próximos á experiencia do alumnado adulto, considerando os diversos puntos de vista e coa axuda dos medios audiovisuais e das TIC.

Con este criterio preténdese observar se o alumnado adulto é capaz de presentar de forma ordenada e clara informacións sobre temas relacionados cos contidos do bloque (exposición planificada e clara sobre temas de actualidade, narración de contos populares de distintas culturas recollidos no contorno ou na internet...), seleccionando o máis relevante e tendo en conta se son capaces de utilizar nas súas exposicións os apoios que proporcionan as TIC e os medios audiovisuais.

3. Realizar narracións, resumos e exposicións de experiencias vividas, con claridade, estrutura e rexistro axeitado, tanto de forma oral como por escrito, en soporte papel ou dixital, coa axuda dos medios audiovisuais e das TIC, e compartilas con outras persoas a través deses medios. Neste caso, prestarase especial atención á planificación, á revisión, ao respecto ás normas gramaticais e ortográficas, e ao uso dun léxico variado.

Con este criterio preténdese comprobar que o alumnado adulto é capaz de narrar e redactar feitos e vivencias próximos á súa experiencia persoal (sentimentos, anécdotas...), académica e social (recompilación e presentación de narracións e poemas de carácter popular, textos narrativos, argumentativos, diarios, blogs...) de maneira secuenciada, con claridade, coherencia e corrección gramatical e ortográfica. Valorarase especialmente se teñen en conta o contexto, os receptores das súas mensaxes e o uso dos medios audiovisuais e das TIC nas súas producións e presentacións.

4. Utilizar os coñecementos sobre a lingua e as normas de uso lingüístico para mellorar a comprensión de textos orais e escritos e para compoñer e revisar os textos propios deste bloque, tanto en soporte papel como dixital.

Con este criterio trátase de comprobar como o alumnado adulto usa a reflexión sobre a lingua e as normas de uso para mellorar a súa comprensión, composición e revisión de textos. Atenderase especialmente aos mecanismos de conexión (a deíxe persoal, temporal e espacial), ao recoñecemento e uso correcto de elementos morfolóxicos básicos (substantivo, verbo, adxectivo, adverbio e preposición), á adecuación, a gramaticalidade e o respecto ás normas ortográficas sabendo usar os dicionarios e os correctores dos procesadores de textos.

5. Recoñecer en textos orais e escritos diferentes clases de representacións ou expresións que impliquen algunha forma de discriminación lingüística, social, sexual, racial etc.

Este criterio pretende comprobar se o alumnado adulto é capaz de localizar os usos discriminatorios da lingua, presentes en mensaxes orais, escritas e icónico-verbais,

especialmente nos produtos da cultura tradicional e da cultura da sociedade de masas; que reflexione sobre a práctica persoal e social dalgunha forma de discriminación tanto consciente como inconsciente.

6. Ler, escoitar ou ver con regularidade fragmentos, obras literarias completas ou adaptacións. Usar os coñecementos adquiridos na aula sobre literatura para unha mellor comprensión e desenvolvemento do criterio propio, que permita ao alumnado adulto recuperar e seleccionar, tanto en soporte papel como dixital, fragmentos literarios (narracións breves, poemas, cancións populares actuais...) para ser lidas e escoitadas na aula. Prestarase especial atención ao esforzo por recuperar e dar a coñecer contos, anécdotas, poemas de carácter popular recollidos no seu contorno e a través das TIC, así como á maneira de expoñer a súa opinión persoal sobre elas.

Este criterio pretende avaliar o uso dos coñecementos adquiridos non só para unha mellora da competencia lectora no ámbito literario senón tamén para o uso das TIC como fonte para ampliar as súas posibilidades de aprendizaxe e autoaprendizaxe (manexo de gravadores e reprodutores en distintos soportes, uso de programas de creación audiovisual, webs educativas...) a través da busca, recuperación, lectura e audición de obras de carácter popular recollidas, non só do seu entorno senón tamén noutras culturas. Valorarase o uso que o alumnado faga dos medios audiovisuais e das TIC nos seus traballos e a elaboración dunha opinión apropiada, atendendo á capacidade que teñen os trazos temáticos e formais das obras para ampliar o coñecemento do mundo que posúe.

7. Identificar e analizar en textos dados os elementos e fenómenos lingüísticos presentados no bloque.

Bloque 2: Nun lugar desta aula. A linguaxe literaria.

Obxectivos centrais

- Recoñecer a literatura como sistema especial de comunicación.
- Comprender e saber interpretar mensaxes escritas de certo grao de complexidade.
- Mostrar aprecio pola escoita e lectura de textos literarios.
- Fortalecer o espírito crítico ante os contidos dos textos.
- Saber recoñecer nos textos literarios os gustos e ideas das sociedades e as épocas nas que son creados.

Contidos

1. As linguas e os seus falantes

- a. Valoración do enriquecemento persoal que supón a relación física ou virtual con outras persoas.

2. Comunicación oral: falar, escoitar e conversar

- Participación respectuosa e responsable en situacións de comunicación oral (diálogos, debates, coloquios...).
- Exposición de experiencias e argumentos de carácter persoal e descrición dos personaxes de textos lidos ou vistos en películas ou documentais.
- Actitude crítica ante os usos orais que supoñen discriminación social, racial, sexual ou de calquera outro tipo.

3. Comunicación escrita. Ler e escribir

- Uso de estratexias para discriminar as ideas importantes das secundarias e así atopar as informacións significativas.
- Comprensión de textos descritivos propios da vida cotiá, dos medios de comunicación, (noticias, documentais...) e do ámbito académico en distintos soportes.
- Compoñer textos facendo descrições físicas e psicolóxicas de personaxes.
- Uso de procedementos para compoñer os enunciados con estilo cohesionado, especialmente mediante a inserción de expresións explicativas e de construcións de participio e de xerundio.
- Composición de textos de intención literaria utilizando algunhas das aprendizaxes adquiridas nas lecturas.
- Interese por coidar a presentación dos textos escritos en soporte papel e dixital.

4. Alfabetización mediática e informacional

- Interese pola consulta das fontes de documentación escrita e dixital nas tarefas de aprendizaxe.
- Coñecemento dos acontecementos culturais diversos de tipo histórico, aspectos xeográficos ou literarios dos lugares onde se fala a lingua estranxeira, obtendo a información por diferentes medios (biblioteca, internet e outras tecnoloxías da información e da comunicación).
- Utilización progresivamente autónoma da biblioteca do centro, das do contorno e de bibliotecas virtuais.

5. A educación literaria

- Revisión dos principais xéneros e subxéneros literarios a través de lecturas comentadas.
- Lectura, audición e/ou visualización de obras e fragmentos significativos da literatura narrativa galega e castelá.

- Lectura dramatizada e comentada de poemas e obras teatrais breves, recoñecendo os recursos empregados nelas (onomatopea, anáfora, metáfora, entre outras).
- Identificación dos elementos fundamentais do relato literario (personaxes, acción, espazo, tempo...).
- Uso de estratexias para a comprensión das relacións entre cine e literatura: visualización de películas, contextualización, identificación dos seus elementos narrativos, lingüísticos e formais.

6. Reflexión sobre a lingua

- Revisión dos elementos morfolóxicos básicos: substantivo, verbo, adxectivo, adverbio e preposición.
- Emprego axeitado dos tempos verbais en cada unha das linguas do ámbito.
- Recoñecemento do funcionamento sintáctico do verbo, identificando o suxeito e os complementos. Utilización dunha terminoloxía sintáctica básica.
- Recoñecemento dos distintos tipos de oracións simples.
- Aplicación de estratexias básicas para inferir, recordar, almacenar e ampliar o vocabulario activo.

Criterios de avaliación

1. Identificar o tema, as ideas principais e as secundarias de diferentes textos, tanto orais como escritos, en soporte papel ou dixital, dos ámbitos social e académico vinculados á realidade do alumnado adulto. Realizar tarefas de aprendizaxe seguindo instrucións con progresiva autonomía.

Con este criterio preténdese comprobar se o alumnado é capaz de comprender e relacionar mensaxes propias da vida cotiá (cartas, descrición de persoas, sentimentos....) e do ámbito académico, especialmente do literario (noticias, documentais, textos descritivos e dos medios de comunicación, webs educativas, enciclopedias...) en soporte papel ou dixital. Tamén se é capaz de esquematizar e resumir o seu contido máis significativo e se segue as normas e instrucións recibidas para a realización de tarefas de aprendizaxe.

2. Realizar exposicións orais sinxelas sobre temas de actualidade e próximos á experiencia do alumnado adulto, coa axuda dos medios audiovisuais e das TIC.

Con este criterio preténdese observar se o alumnado adulto é capaz de presentar de forma clara e ordenada informacións sobre temas de actualidade e do seu interese, seleccionando o máis importante. Valorarase o uso nas súas exposicións do apoio que proporcionan as TIC e os medios audiovisuais.

3. Compoñer textos, en soporte papel ou dixital, tomando como modelos textos literarios ou realizar algunhas transformacións neses textos.

Avaliarase a capacidade para recrear ou imitar poemas ou relatos utilizando determinados recursos como a rima ou o ritmo ou realizando algunha transformación neles. Terase en conta, máis que a calidade literaria das producións, a utilización dos coñecementos adquiridos e o uso de pasos propios do proceso (planificación, escritura do texto, revisión).

4. Utilizar os coñecementos sobre a lingua e as normas de uso lingüístico para mellorar a comprensión de textos orais e escritos e para compoñer e revisar os textos propios deste bloque, tanto en soporte papel como dixital.

Con este criterio trátase de comprobar como o alumnado adulto usa a reflexión sobre a lingua e a literatura e as normas de uso para mellorar a súa comprensión, composición e revisión de textos. Atenderase especialmente aos mecanismos de conexión (a deíxe persoal, temporal e espacial), ao recoñecemento e uso correcto dos recursos literarios básicos (onomatopea, anáfora, metáfora...) e ao emprego axeitado dos tempos verbais en todas as linguas do ámbito. En canto ás normas ortográficas, revisaranse as regras xerais de acentuación e a ortografía do vocabulario máis usual, priorizando o uso dos dicionarios e correctores ortográficos dos procesadores de texto.

5. Aplicar os coñecementos literarios adquiridos para mellorar a comprensión e a valoración de fragmentos e obras lidos ou localizados a través das TIC. Valorarase especialmente a identificación dos temas e motivos da tradición literaria e a capacidade para situar as obras lidas dentro do xénero correspondente.

Con este criterio preténdese avaliar se o alumnado adulto comprende e valora textos representativos a partir de comentarios realizados na aula. Porase especial atención na identificación do xénero ou subxénero, na comprensión do tema, na identificación dos personaxes e no tratamento do espazo e do tempo. Tamén se valorará a competencia para localizar e seleccionar fragmentos de obras literarias adaptados aos intereses do alumnado adulto.

6. Identificar e analizar en textos dados os elementos e fenómenos lingüísticos presentados no bloque.

Temporalización dos bloques propostos

Con carácter xeral, impartiranse as ensinanzas do módulo 1 da enseñanza secundaria para persoas adultas no primeiro cuadrimestre de curso (setembro-febreiro), mentres que no segundo cuadrimestre (febreiro-xuño) impartirase o módulo 2, a razón de 6 sesións semanais.

Contidos mínimos

Considéranse contidos mínimos deste nivel da ensinanza para as persoas adultas os seguintes:

Módulo 1:

- Participación activa en diálogos sobre diversos temas utilizando a lingua oral de forma apropiada e correcta, respectando as normas do diálogo e empregado o rexistro adecuado á situación comunicativa.
 - Creación de textos escritos coherentes, correctos (con respecto das normas de ortografía e puntuación), adecuados e ben presentados, tanto en soporte papel como en formato dixital.
 - Comprensión e creación de textos do ámbito cotiá, dos medios de comunicación e do ámbito académico, en especial os de tipo instrutivo e expositivo.
 - Establecemento do tema de textos distinguindo entre ideas principais e ideas secundarias.
 - Resumo de textos sintetizando as informacións máis relevantes.
 - Utilización autónoma da biblioteca do centro e de bibliotecas virtuais buscando e localizando informacións nelas.
 - Uso do correo electrónico e do chat, así como da Aula Virtual.
 - O plurilingüismo. A situación lingüística e sociolingüística de España. A situación legal e social das linguas en Galicia: bilingüismo, diglosia, interferencias.
 - Identificación de estereotipos sociais, raciais, sexuais, etc. en textos e establecemento dunha actitude crítica ante os mesmos.
 - Recoñecemento dos principais xéneros literarios.
 - Lectura e comentario de relatos breves de diversas culturas.
 - Consulta de páxinas web para buscar e seleccionar información.
 - Uso de dicionarios en soporte papel e electrónico.
 - A flexión. Recoñecemento e identificación das categorías gramaticais.
 - A formación de palabras. Identificación e análise básica de palabras simples, derivadas e compostas.
- Todo elo en ambas as dúas linguas (galego e castelán).

Módulo 2:

- Participación activa en diálogos sobre diversos temas utilizando a lingua oral de forma apropiada e correcta, respectando as normas do diálogo e empregado o rexistro adecuado á situación comunicativa.

- Creación de textos escritos coherentes, correctos (con respecto das normas de ortografía e puntuación), adecuados e ben presentados, tanto en soporte papel como en formato dixital, fundamentalmente de tipo narrativo, descritivo e expositivo.
- Establecemento do tema de textos distinguindo entre ideas principais e ideas secundarias.
- Resumo de textos sintetizando as informacións máis relevantes.
- Comprensión de textos, orais e escritos, especialmente de tipo narrativo e argumentativo, do ámbito cotiá, dos medios de comunicación e do ámbito académico.
- Actitude crítica ante os usos lingüísticos que supoñen algún tipo de discriminación.
- Análise dos xéneros informativos e de opinión na prensa escrita e nos medios de comunicación en xeral.
- Recoñecemento e uso dos procedementos cohesivos na creación de textos.
- Identificación e uso de procedementos déicticos.
- Recoñecemento das clases de palabras e das súas principais categorías morfolóxicas.
- Identificación dos tempos verbais e uso adecuado dos mesmos.
- Diferenciación dos principais xéneros e subxéneros literarios.
- Identificación dos principais trazos estruturais e formais do relato como subxénero narrativo.
- Lectura e análise de contos populares e outros relatos.
- Audición e análise de cancións populares (de grupos, cantautores, etc.) actuais.

Todo elo en ambas as dúas linguas (galego e castelán).

Temas transversais

Os temas transversais serán tratados a partir da análise dos contidos dos diferentes tipos de textos cos que se traballe na clase, en especial os procedentes dos medios de comunicación. Así, o consumo responsable, a igualdade, a saúde, a afectividade e a sexualidade, a seguridade viaria ou o coidado do medio ambiente son temas con grande presenza nos textos xornalísticos, tanto de tipo informativo como argumentativo, aos que se prestará atención.

Medidas de atención á diversidade

Se no proceso de avaliación se observa en calquera momento que o progreso da persoa adulta non responde aos obxectivos programados, tanto por carencias nos coñecementos previos como por dificultade para adquirir novos coñecementos, o profesor tomará as medidas de reforzo educativo ou

de adaptación curricular que proceda, o que implicará o uso de actividades e materiais específicos que faciliten a adquisición da aprendizaxe, o recurso a explicacións individualizadas...

Do mesmo xeito, e en sentido inverso, o profesor estimulará, proponendo actividades individuais específicas de ampliación, o progreso daqueles alumnos que demostren facilidade na adquisición dos contidos propostos: propostas de lecturas adicionais, de visita de páxinas web, de elaboración de traballos, etc.